

Voeding bij complicaties

Netwerk diëtisten bariatric
Monique van Zijtveld, diëtist OLVG
10 november 2021

Inhoud

- Complicaties cijfers
- Behoefteberekening
- Drinkvoeding/sondevoeding/TPV
- Naadlekkage/perforatie
- Stenose/passageklachten
- Diarree
- Ondervoeding

Overzicht gegevens DATO

Basistabel DATO bariatrische chirurgie (2015-2019)

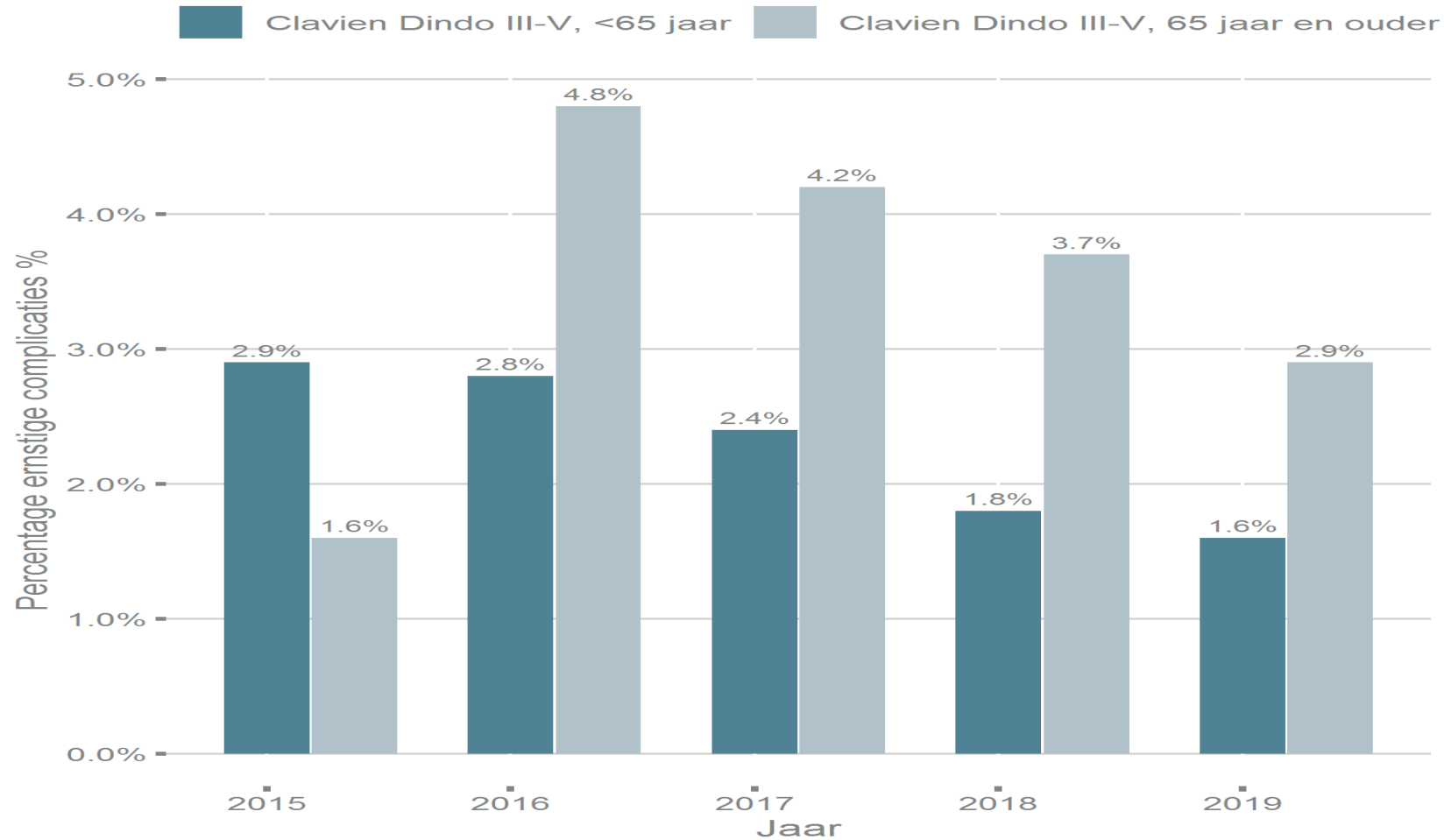
		2015 (n=10.419)	2016 (n=11.599)	2017 (n=12.110)	2018 (n=11.494)	2019 (n=12.276)
Patientkenmerken						
Gemiddeld lichaamsgewicht (kg) tijdens screening		124,5	123,5	123	123,2	122,7
Gemiddelde leeftijd in jaren		44	44,4	44,7	44,6	45,2
Geslacht	Man	20,0%	20,0%	21,0%	21,0%	22,0%
	Vrouw	80,0%	80,0%	80,0%	79,0%	78,0%
Leeftijd categorie	<18 jaar	0%	0%	0%	0%	0%
	18-65 jaar	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%	98,0%
	>65 jaar	0,9%	1,1%	1,2%	1,4%	1,9%
ASA score	ASA score <3	77,0%	70,0%	52,0%	30,0%	28,0%
	ASA score 3 >=	23,0%	30,0%	49,0%	70,0%	72,0%
BMI classificatie	Klasse I < 35	1,2%	1,4%	1,6%	1,3%	1,6%
	Klasse II 35-40	16,0%	20,0%	21,0%	22,0%	24,0%
	Klasse III 40-45	42,0%	42,0%	43,0%	43,0%	43,0%
	Klasse IV 45 >	39,0%	35,0%	33,0%	32,0%	31,0%
	Onbekend	2,1%	1,0%	1,4%	1,9%	0,9%
Obesitas gerelateerde comorbiditeiten						
Type 2 Diabetes Mellitus	Geen	75%	80%	80%	80%	81%
	Aanwezig	12%	6,8%	4,4%	4,5%	4,6%
	Aanwezig met medicatie	12%	13%	14%	14%	13%
Hypertensie	Onbekend	2,1%	1,0%	1,4%	1,9%	0,9%
	Geen	64%	65%	66%	64%	66%
	Aanwezig	16%	13%	8,7%	8,3%	6,8%
Dyslipidemie	Aanwezig met medicatie	18%	22%	24%	26%	26%
	Onbekend	2,1%	1,0%	1,4%	1,9%	0,9%
	Geen	79%	80%	81%	79%	80%
Obstructief slaapapneu syndroom (OSAS)	Aanwezig	12%	9,5%	7,3%	7,2%	6,6%
	Aanwezig met medicatie	7,4%	9,3%	11%	12%	12%
	Onbekend	2,1%	1,0%	1,4%	1,9%	0,9%
Gastro-oesofageale reflux (GERD)	Geen	80%	82%	80%	81%	83%
	Aanwezig	11%	8,7%	9,9%	8,6%	6,3%
	Aanwezig met medicatie	6,7%	8,0%	8,8%	8,7%	10%
Gewrichtsklachten	Onbekend	2,1%	1,0%	1,4%	1,9%	0,9%
	Geen	89%	86%	82%	82%	81%
	Aanwezig	4,0%	5,0%	4,6%	6,7%	13%
Bariatrische technieken	Aanwezig met medicatie	4,6%	8,1%	12,0%	9,2%	5,1%
	Onbekend	2,4%	1,2%	1,5%	1,9%	1,0%
	Geen	58%	54%	55%	58%	59%
Postoperatief	Aanwezig met medicatie	40%	45%	44%	36%	34%
	Onbekend	0,0%	0,0%	0,1%	3,8%	6,1%
	Geen	2,2%	1,1%	1,4%	1,9%	0,9%
Clavien Dindo	Roux-en-y Gastric Bypass	75%	69%	64%	59%	61%
	Sleeve Gastrectomy	16%	19%	22%	24%	21%
	One anastomosis gastric bypass	5,2%	6,5%	8,1%	10,0%	11,0%
	Overig	3,9%	5,2%	6,0%	6,5%	6,6%
	Onbekend	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Clavien Dindo	Gemiddeld postoperatief gewicht in kg na 1 jaar	86,1	84,4	84,4	84	-
	Gemiddeld postoperatief gewicht in kg na 2 jaar	85,4	83,9	84,2	-	-
	Gemiddeld postoperatief gewicht in kg na 3 jaar	87,7	86,3	-	-	-
	Gemiddeld postoperatief gewicht in kg na 4 jaar	89,6	-	-	-	-
	Geen complicatie/Onbekend	96%	96%	96%	95%	96%
	CD I	0,5%	0,5%	0,6%	1,5%	1,0%
	CD II	0,3%	0,2%	0,5%	1,2%	1,3%
	Reinterventies (CD-graad III)	2,6%	2,3%	2,0%	1,8%	1,7%
	Intensive Care Opname (CD-graad IV)	0,6%	0,7%	0,6%	0,2%	0,2%
	Mortaliteit (CD-graad V)	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%

Tabel 1. Basistabel DATO (2015-2019)
 BMI, Body Mass Index; ASA, American Society for Anesthesiologists; CD, Clavien-Dindo; kg, kilogram; Na, Not available
 NB: Percentages boven de 10 worden weergegeven zonder decimaal

Clavien Dindo classificatie

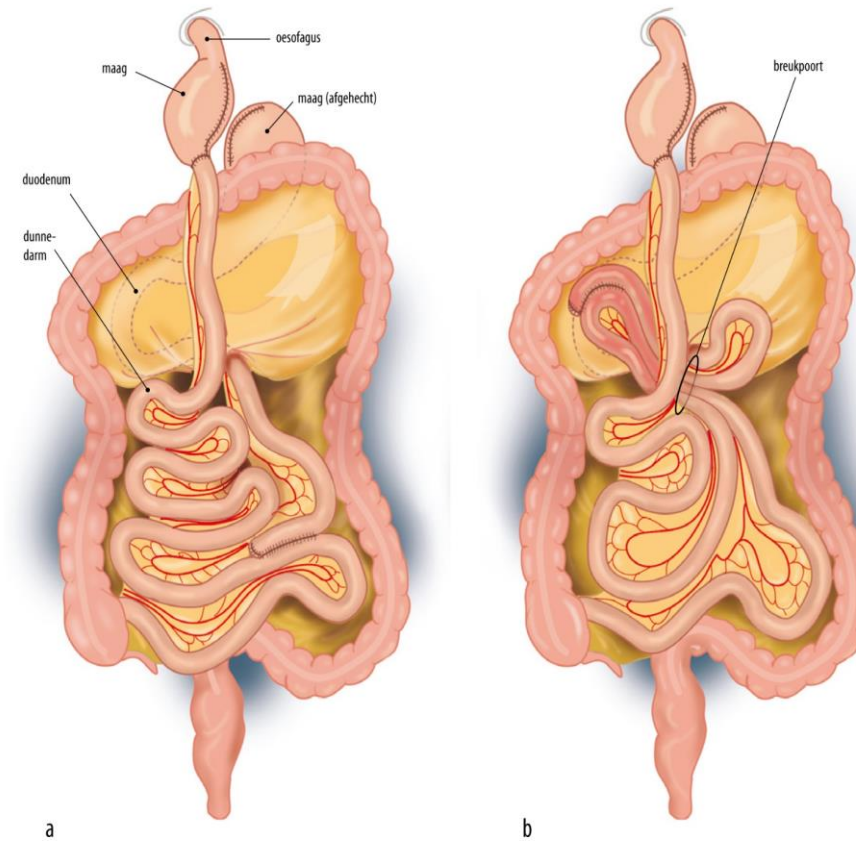
Grades	Definition
Grade I	Any deviation from the normal postoperative course without the need for pharmacological treatment
Grade II	Requiring pharmacological treatment with drugs other than for grade I complications
Grade III	Requiring surgical, endoscopic or radiological intervention
III a	Intervention not under general anaesthesia
III b	Intervention under general anaesthesia
Grade IV	Life-threatening complication requiring IC/ICU management
IV a	Single organ dysfunction (including dialysis)
IV b	Multiorgan dysfunction
Grade V	Death of a patient

Ernstige complicaties

Late complicaties

- Ulcus
- Malnutritie
- Buikpijnklachten
- Hypoglykemie
- Galstenen
- Inwendige herniatio

FIGUR 1 (a) Roux-en-Y-gastric-bypass. Er wordt een klein maagreservoir de 'pouch' gevormd, waarna een gastrojejunostomie wordt gemaakt met een antecoliche of retrocolische roux-poot. Een roux-en-Y-lis vormt de jejunio-jejunostomie en verzorgt het continuïteitsherstel. (b) Schematische weergave van de anatomische situatie na de antecoliche (voor het colon transversum) roux-en-Y-gastric-bypass met een inwendige herniatio onder de roux-lis. Er is een inwendige herniatio van dunne darm inclusief de jejunio-jejunostomie onder de roux-lis.

Behoefte berekening

- Energiebehoefte: H&B 1919. Toeslag afhankelijk van ernst van complicaties.
- Eiwitbehoefte: Voorkeur BIA-meting. Redelijk alternatief is Gallagher-formule → [Gallagher formule om de VVM te schatten - Zakboek Diëtetiek](#)
 - 1.2 g eiwit per kg vetvrije massa = 1,0 gram eiwit/kg lich. gew
 - 1,5 = 1,2
 - 1.9 = 1,5
- Algemeen advies is 60-90 gram eiwit → vaak niet voldoende voor deze groep.

Drinkvoeding/sondevoeding

- Een voedingsinname van 50-75% van de behoefte wanneer het niet mogelijk is om aan te vullen met energie- en eiwitrijke voeding en/of drinkvoeding.
- Bij een voedingsinname met $< 50\%$ van de behoefte. Het is dan meestal onmogelijk om het tekort volledig aan te vullen met energie- en eiwitrijke voeding en/of drinkvoeding.
- Wanneer orale voeding niet is toegestaan.

Drinkvoeding/bijvoeding

- Zonder bijvoeding is het vaak onmogelijk om de eiwitintake te optimaliseren.
- Voorkeur voor vloeibare eiwitbronnen.
- Soort eiwit (wei-eiwit versus caseïne-eiwit).
- Beweging!!

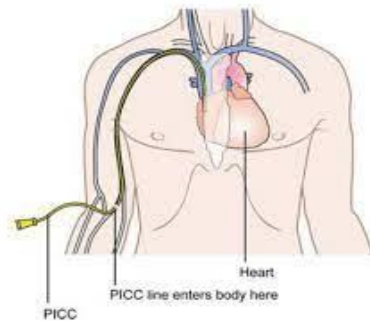
Sondevoeding

- Stenose/passageklachten/ naadlekkages/ondervoeding.
- Er wordt altijd voorbij de pouch gevoed → sleeve (duodenum), LRYGB (jejunum).
- Wat te doen als SV niet goed wordt verdragen?
- Angst voor gewichtstoename.
- Risico op refeeding.

Parenterale voeding

- Komt zelden voor → katabool.
- Smofkabiven → minder keuze dan bij SV, dus lastiger om volgens behoefte te voeden.
- Zodra het mogelijk is, enteraal bijvoeden.
- Wekelijks TPV-lab → leverenzymafwijkingen.
- Bij ontslag over naar darmfalenteam academisch ziekenhuis.

 SmofKabiven®

Complicaties en voeding

- Naadlekkage/perforatie
- Stenose/passageklachten
- Diarree
- Ondervoeding

Naadlekkage/perforatie

- Voeden voorbij de naadlekkage, daarnaast NPO-beleid.
- Trilumensonde en/of megastent.
- Als patiënt klinisch stabiel is → laag CRP/Geen koorts/drainproductie acceptabel gaat patiënt naar huis met SV.
- Na 4-6 weken poliklinisch X-slik of CT-abdomen met oraal contrast. Indien geen lekkage, sonde uit en oraal belasten.

Stenose/passageklachten

- Oedeemvorming direct post-OK, neemt vanzelf af.
- Stenose door littekenvorming, te nauwe passage.
- Functionele klachten.

Oplossing:

- Vloeibaar eiwitverrijkt proberen.
- Lukt dit niet dan SV.
- Medisch: chirurgische ingreep, dilatatie van de vernauwing.

Diarree

- Stap 1: Verwijzing diëtist: voedsel intoleranties, verkeerde keuzes, dumping, te snel eten.
- Stap 2: Stop bariatric medicatie en daarnaast aandacht voor overige medicatie bijv. metformine, plasmedicatie. Start loperamide (2 mg 2-8 dd). Bij steatorroe, start pancreasenzymen/Questran.
- Stap 3: Controle TWL/lab (NF, albumine) → Regelmatig opname en start semi-elementaire SV via jejunumsonde. Bij onvoldoende resultaat wordt PEG-sonde in restmaag geplaatst.

Ondervoeding

- Standaard een laag BMI <20
- Oorzaak: verteringsproblematiek, achterliggende eetstoornis, onvolwaardige voeding, bang om te eten, problemen met eten.

.....

afsluiting

: dank voor je aandacht